

Lærerkredsen Faaborg-Midtfyn, Kerteminde og Nyborg

Mundtlig beretning

Generalforsamling den 7. marts

Af formand Peter Lund Andersen

2019

Indledning

Da vi var samlet til generalforsamling for et år siden, var forhandlingerne om overenskomst 2018 i fuld gang. Vi kunne på det tidspunkt godt fornemme, at det ikke ville blive let at komme i mål. Men der kom en aftale i hus, selv om vi af flere omgange måtte ud i forlænget spilletid. I bund og grund var resultatet ikke det vi havde gået og drømt om, men jeg er overbevist om at det var det bedst opnåelige. Ok18 åbnede trods alt nogle nye veje, og dem er vi i kredsstyrelsen i gang med at betræde efter bedste evne. Vi ved at arbejdstidskommissionen kommer med sine anbefalinger i slutningen af året, og at forhandlingerne derefter går i gang på centralt niveau. Men lokalt er vi gået i gang lige efter at blækket på OK18 var tørt – vi prøver at bruge det momentum der er i forhold til projektet ” Ny start for folkeskolen”

Ny start

Selv om man ikke altid skulle tro det, er folkeskolen vigtig for kommunerne. Selvsagt er den også meget vigtig for os. Derfor har begge parter set med bekymring på den udvikling der er i gang i forhold til det stigende antal elever i de private skoler. Denne udvikling skal vendes, hvis vi stadig med legitimitet kan sige at vi har en folkeskole. Skrækscenariet er, at den offentlige skole bliver for den del af befolkningen, som ikke har råd til andet. Hvis det sker, er både vi og kommunerne i store problemer – samtidig er det også et stort demokratisk problem, da det kan medføre at vi mister sammenhængskraften i samfundet, hvis børnene ikke møder hinanden på tværs af sociale forskelle. Derfor er der al mulig grund til et styrket samarbejde mellem Danmarks Lærerforening og kommunerne. Vi skal give folkeskolen en ny start.

Vi har været i drøftelser med vore tre kommuner om hvad projekt ”ny start” betyder for os. Det har medført resultater i alle tre kommuner. I Nyborg kommune har det medført at vi netop har indgået en arbejdstidsaftale, i Faaborg-Midtfyn kommune er vi blevet enige om et fælles projekt omhandlende professionel kapital og i Kerteminde kommune har vi aftalt forhandlinger om et forbedret forståelsespapir.

Professionel kapital bliver et omdrejningspunkt i både Nyborg og Faaborg-Midtfyn kommune. I begge kommuner har vi aftalt at tillidsrepræsentanter, Arbejdsmiljørepræsentanter og skoleledere skal gennemgå Danmarks Lærerforenings kursus om emnet. Kurset er primært betalt af kommunerne, men det er DLF centralt som står for planlægning, afvikling og opfølgning af kurset.

Selve begrebet professionel kapital handler i bund og grund om skolens og den enkelte ansattes evne og mulighed for at lykkes med sin opgave. Derfor er fokus lagt på skolens kerneydelse: undervisning. Når Danmarks Lærerforening bruger tid og penge på dette, er det dels på grund af vores idealer om at sikre eleverne bedst mulig undervisning. Men det er også ud fra erfaringen om at det skaber bedre arbejdsmiljø og trivsel blandt lærere og børnehaveklasseledere når vi lykkes godt i vores job.

Hovedforeningen besluttede kort efter OK18, at alle lærerkredse fik udbetalt et ekstraordinært beløb på 50.000 kr. til at understøtte initiativer i forhold til "Ny Start". Her i kredsen har vi valgt at bruge pengene på at understøtte forskeren Keld Skovmand i at kunne udgive to bøger, hvori han gennemhuller det videnskabelige grundlag for folkeskolereformen og for læringsmålstyring. Vi har sammen med de andre Fynske Lærerkredse sørget for at det økonomiske grundlag for udgivelsen var til stede. Som modydelse fik vi et antal bøger og et foredrag med Keld Skovmand. Vi valgte at invitere kommunalpolitikere fra skoleudvalgene i vore tre kommuner, forvaltningscheferne og udvalgte skolekonsulenter samt formændene fra de lokale skolelederforeninger til foredraget, hvor de også fik et eksemplar af bogen "Folkeskolen efter læringsmålstyringen". Når vi havde inviteret netop den forsamling, skal det ses som et forsøg på at påvirke de centrale beslutningstagere i vore kommuner, i den rigtige retning. Vi havde efterfølgende god mulighed for at snakke med vore gæster, og det er vores klare indtryk at de havde fået noget at tænke over. Vi vil i fremtiden overveje at bruge samme model til at fremme foreningens synspunkter og bygge skolepolitikernes viden op. Vi tror det kommer godt tilbage til vore medlemmer.

Vi vil også fremover holde kommunerne fast på intentionerne om en ny start for folkeskolen, det er formentlig en vedblivende udfordring for begge parter, at sikre den tilstrækkelige kvalitet i folkeskolen.

FH

Den første januar 2019 var FH - fagbevægelsens hovedorganisation en realitet. FH er en sammenlægning af de to hovedorganisationer FTF og LO. Det er forventningen at vi med samlede kræfter, vil være i stand til at kunne sætte os på mere af den politiske dagsorden for at fremme lønmodtagernes interesser. På centralt niveau er man flyttet sammen og er i gang med arbejdet. Men en af de få ting som stadig er uafklaret er hvordan den lokale struktur skal se ud.

I Danmarks Lærerforening og i de andre gamle FTF-organisationer har vi ikke været vandt til at det lokale led af hovedorganisationen har fyldt ret meget i dagligdagen. Mange medlemmer har formentlig ikke vidst ret meget om FTF, og det var sådan set med vilje. Hovedorganisationen har været betragtet som organisationernes organisation. Altså et organ der kan støtte det enkelte forbund og koordinere indsatser på tværs. I den gamle LO-side er det noget anderledes. Her har LO fyldt mere, ikke mindst lokalt. Der har også været stor forskel på geografien. I FTF dækker det lokale led en hel region, mens LO er mere lokalt forankret. Der findes for eksempel tre LO-sektioner på Fyn. Der ud over er der stor forskel på hvilke opgaver det lokale led har.

Det er derfor aftalt, at der skal findes en løsning på den lokale struktur inden udgangen af 2020. Det bliver interessant at følge processen og finde ud af hvad det kommer til at betyde for os.

Pædagogiske forhold

Folkeskoleloven er og bliver en omdiskuteret størrelse. Siden den blev indført i 2014 har den været kritiseret fra mange kanter. Der er lavet adskillige evalueringer og undersøgelser. De viser kort fortalt at reformen ikke har virket efter hensigten.

Måske derfor har forligspartierne bag folkeskolereformen netop forhandlet en justering af loven på plads. Danmarks Lærerforening er overordnet set godt tilfreds med justeringen, som indebærer en kortere skoledag for de yngste og mulighed for at konvertere 2 timers understøttende undervisning til to-voksenordning på 4-9 klassetrin. Over et skoleforløb er der desuden tilføjet tre faglige lektioner. En ekstra tysktimer i 5. kl. , en billedkunsttime i 6. kl. og en ekstra historietime i 9. kl. Derudover er der sat flere projekter i gang, herunder en evaluering af de nationale test.

Jeg har tidligere omtalt vores arrangement med Keld Skovmand. Nu vil jeg gå lidt længere ned i vores bevæggrunde for at bruge ressourcer på dette arrangement. Keld sad i rådgivningsgruppen som Undervisningsministeriet havde nedsat i forhold til fælles mål, og som kom med nogle klare anbefalinger til ministeren omkring bindende læringsmål. Anbefalingerne medførte at man politisk løsnede op, og gjorde mange bindende mål til vejledende mål. Desuden blev der givet større didaktisk frihed til lærerne. Både KL og Undervisningsministeriet erklærede efterfølgende læringsmålstyring for "stendød". Det var en stor sejr for os, for det var gennem massivt arbejde fra DLF at denne ændring blev til virkelighed. Men hvis vi har troet, at det øjeblikkeligt ville medføre en revolution i folkeskolen, tog vi fejl. For vores erfaring er, at kommunerne stort set ikke har opdaget, at der er sket en ændring. Derfor prøver vi af alle kræfter at råbe dem op, det gør vi fordi vi skal have afskaffet læringsmålstyring – også i praksis! og vi skal have gjort læringsplatformene til et frivilligt didaktisk redskab – ikke en kontrolforanstaltning!

Arbejds miljøforhold

Pensionsalderen er til diskussion i øjeblikket. Men der er desværre næsten kun fokus på fysisk nedslidtes mulighed for at kunne gå tidligere på pension. Jeg mener, at man også burde tale om de psykisk nedslidte. Jeg betvivler bestemt ikke, at mange år i et fysisk hårdt job sætter sine spor, og det er derfor helt legitimt at 3F med flere fremfører dette. Men når vi på kredskontoret er vidne til svære tilfælde af stress og udbrændthed, og hvad det gør ved nogle af vore medlemmer, er der grund til bekymring. Det er blevet benhårdt at være lærer, og de tilfælde af stress vi er involveret i bliver desværre mere og mere alvorlige. Levealderen stiger, og økonomer vil nok hævde at vi ikke har råd til at sende store dele af befolkningen tidligt på pension. Men så er det nok tiden at bremse op, og gøre noget ved årsagerne til nedslidningen. Der skal mere til, end et forslag om at afskaffe forældretra. Vi må have konkret handling fra folketinget for at forbedre arbejdsmiljøet i den offentlige sektor.

Kommunernes økonomi og afledte effekter

Det går stødt ned af bakke med den kommunale økonomi. Det er der ikke noget nyt i, men det er bekymrende at besparelserne ikke synes at tage ende. Igen i år er der varslet store besparelser på skoleområdet i både Kerteminde og Faaborg-Midtfyn kommune. Det betyder stillingsnedlæggelser og afskedigelser. Ved juletid fik i alt elleve af vores medlemmer en sindetskrivelse. I Faaborg-Midtfyn kommune var der varslet yderlige op til ti afskedigelser i folkeskolen, men i sidste øjeblik lykkedes det at få udskudt dette. Kommunen har genåbnet budgettet, og derfor ved vi ikke på nuværende tidspunkt hvordan de planlagte besparelser skal udmøntes. Desværre er der tale om en klar tendens over hele Fyn - der skæres ned. Man har for eksempel for nyligt afskediget over tredive lærere i Svendborg kommune.

Der er hårdt brug for et løft til den kommunale økonomi, enten igennem en anden udligningsordning eller ved hjælp af øget støtte fra staten. Men vi må nok vente til efter folketingsvalget, for at se om det har gang på jord.

Medlemmernes arbejdsforhold

Den dårlige økonomi rammer naturligvis medlemmernes arbejdsforhold. Både antallet af undervisningstimer og andre opgaver stiger i takt med at vi bliver færre lærere til at løse opgaverne.

Derfor har vores muligheder for at kunne lave gode aftaler med kommunerne også sine begrænsninger. De aftaler vi får hjem, er ikke noget vi ville have skrevet under på for ti år siden. Men virkeligheden er også en ganske anden nu. Vores vurdering er dog fortsat at vi skal forsøge at lave lokale aftaler om f.eks. arbejdstid.

Status er lige nu at vi også i næste skoleår har samme arbejdstidsaftale i Faaborg-Midtfyn kommune. Vi er dog blevet hvisket i øret, at vi skal regne med at kommunen ønsker at genforhandle aftalen næste år. Med den økonomi der er til rådighed, bliver vi nødt til at indstille os på at det kan medføre en svækkelse af aftalen. Spørgsmålet er så om vi hellere vil vende tilbage til lov 409.

I Kerteminde kommune har jeg aftalt med borgmesteren, at vi skal forsøge at forbedre det eksisterende forståelsespapir. Kommunens økonomi er ekstremt dårlig, så vi skal nok ikke forvente at skulle undervise mindre. Til gengæld kan vi måske få nogle andre forbedringer.

I Nyborg kommune har vi netop indgået en lokal arbejdstidsaftale, som vi overordnet set er tilfredse med. Det er positivt at vi overhovedet kan lave en aftale. Det har der ellers været blokeret for politisk i de sidste fem år. Vi har blandt andet fået aftalt et maksimalt undervisningstimetal, nogle skærpede planlægningskriterier i forhold til lærernes forberedelsestid, tidsangivelse på nogle opgaver, krav på mulighed for fleksibilitet og et stærkt evalueringsafsnit som holder skolelederne fast på aftalen. Desuden har vi fået styrket vores tillidsfolks position på skolerne markant. Mange lærere havde ønsket sig nogle helt konkrete tal på fx individuel

forberedelse og fleksibilitet, men det var desværre ikke muligt at komme i mål med. I stedet skal disse forhold aftales mellem TR og Skoleleder på den enkelte skole.

Det politiske arbejde

Det bliver til stadighed mere vigtigt at Lærerkredsen arbejder med politisk interessevaretagelse overfor vore byrådspolitikere. Derfor har vi oprustet en hel del på dette felt. Et eksempel er det førnævnte foredrag med Keld skovmand, hvor vi også inviterede politikerne med. Før i tiden ville vi nok have nøjedes med at invitere skoleledere og forvaltning.

Vi bestræber os på at være til stede ved byrådsmøderne i vore tre kommuner. Det giver mulighed for at følge med i kommunens politiske liv. Desuden giver det mulighed for at snakke uformelt med politikerne.

I Faaborg-Midtfyn kommune har jeg sagt ja til at sidde med i et såkaldt §17,4 udvalg omhandlende fremtidens skole. Udvalget skal komme med anbefalingerne til hvilke områder skolerne skal udvikle og fokusere på i de kommende år. Det er selvfølgelig ikke uproblematisk at gå ind i et sådant udvalg. Man risikerer at kredsen bliver taget til indtægt for nogle holdninger som ligger langt fra vore egne. Det er dog min vurdering, at det er en klar fordel at være med ved bordet. Desuden giver det en unik mulighed for at tale om folkeskolen med nogle byrådspolitikere. Der blev kun udpeget en repræsentant fra skoleområdet til at sidde med i udvalget, og havde jeg sagt nej tak – var pladsen nok gået til en fremadstormende og forandringsparat skoleleder. Og så er det ikke til at sige hvor vi var endt.

Det har dog også sine klare begrænsninger, at vi fra Lærerkredsen involverer os politisk. Politikerne ved jo godt hvorfor vi er der. Vi er der for at lobbyere for vore medlemmers interesser. Det gør, at de har paraderne oppe, på en anden måde end når en almindelig borger henvender sig.

Derfor var vi ikke i tvivl, da DLF centralt spurgte os om vi ville være pilotkreds i forhold til et projekt kaldet " Involverende fagforening" .

Det er et kendt fænomen at det giver større politisk medløb når en sag kommer direkte fra borgerne i stedet for gennem en organisation. Blandt andet derfor har Danmarks lærerforening sat sig for, at arbejde på at involvere medlemmerne mere direkte i foreningens politik fra sag til sag. Det kan være alt fra stort til småt, fra en lokal problemstilling på en skole, til påvirkning af den offentlige holdning forud for overenskomstforhandlinger. I efteråret havde vi tillidsrepræsentanterne på kursus, men allerede d. 27.-28. april 2019 vil vi sætte fokus på involverende fagforening på vores medlemskonference på Gl. Avernæs. Vi skal søge indflydelse af mange veje og denne vej tror vi kan give god gennemslagskraft.

Er vi gearet til fremtiden?

I Danmarks Lærerforening diskuteres det i øjeblikket om foreningen er klar til at kunne møde de udfordringer der venter rundt om hjørnet. Har vi en struktur som passer til den politiske virkelighed vi er en del af? Og hvad nu hvis medlemstallet bliver ved med at falde?

I vores kreds stiller vi os naturligvis også disse spørgsmål. På 10 år har vi på grund af kommunale nedskæringer og et lavere elevtal mistet over 250 medlemmer. Kredskontorets daglige drift og sagsbehandlingsarbejde skal nu klares af kredsstyrelsen og 2 fuldtids medarbejdere, hvor vi tidligere havde råd til omkring 3,5 fuldtidsstilling. Selv om medlemstallet er faldet, er opgavebunken vokset på grund af tidernes ugunst. Det er dog fortsat min opfattelse, at vi har et højt serviceniveau i forhold til andre fagforeninger.

I Danmarks Lærerforening har vi valgt at have en meget decentral struktur, hvor vi har mange kredse spredt ud over landet. De fleste kredse dækker kun en enkelt kommune. Dette er en stor fordel, da vi er tæt på vore medlemmer og kommuner. Men det har også den ulempe at økonomien nogle steder bliver meget stram, og at serviceniveauet i foreningen derfor ikke er ens landet over. Vi er en af de få kredse som dækker tre kommuner, det giver os volumen til at have ansatte på kontoret og en god service. Det ville se noget anderledes ud, hvis vi var tre små kredse. Jeg tror derfor vi for mange år siden har taget de rigtige beslutninger i forhold til at være gearet til fremtiden. Der er mange andre steder i landet hvor al fornuft tilsiger kredsammenlægninger, men hvor man af mangfoldige grunde ikke får taget skridt i den retning.

Vi skal hele tiden prøve at tænke to skridt frem, for at sikre at vi også i fremtiden er en af landets bedste fagforeninger.

Afslutning

Afslutningsvis vil jeg sige stor tak for samarbejde og engagement i det forgangne år. Tak til de ansatte på kredskontoret.

Tak til tillidsrepræsentanter og Arbejds miljørepræsentanter for jeres store arbejde på skolerne.

Tak til kredsstyrelsen for at gå ind i alle vores projekter med krum hals.

Og tak til vores Fynske hovedstyrelsesmedlem Charlotte Holm for god sparring og orientering. Husk at bruge jeres stemme når der om et halvt års tid er valg til hovedstyrelsen.

Der skal også lyde en stor tak til kredsens pensionistudvalg, for igen i år at, have arrangeret utallige spændende arrangementer for vore medlemmer i fraktion 4. Det er imponerende I kan blive ved med at finde nye og spændende emner.

Jeg skal hermed overgive beretningen generalforsamlingens behandling.